

PERSTORPS
KOMMUN

Investeringspolicy

Dokumentnamn: Investeringspolicy	Beslutad av: Kommunfullmäktige	Gäller: Tillsvidare
Dokumenttyp: Policy	Diarienummer: KS 2021/216	Beslutad: 2021-12-15
Version: 1.0	Dokumentansvarig: Ekonomichef	Reviderad:
Revideras: Vid behov	Dokumentet gäller för: Samtliga nämnder, styrelser och förvaltningar	

Innehållsförteckning

Inledning	3
Syfte	3
<i>Allmänt om investeringar</i>	3
<i>Komponentavskrivning</i>	3
Undantag för komponentavskrivning	4
Investeringsprocessen	4
<i>Planering</i>	5
Investering	5
<i>Anskaffningsvärde</i>	5
<i>Investeringsintäkter</i>	6
<i>Investeringskostnader</i>	6
Anläggningsinventarier och förbrukningsinventarier	7
Konst	7
Fastigheter	7
Driftskostnader	7
Kapitalkostnad	7
<i>Avskrivningar/ Nedskrivning</i>	8
Anläggningsregister	8
Uppföljning	9

Inledning

Investeringspolicyn har till avsikt att förtydliga investeringsprocessen och de redovisningsregler som gäller på investeringsområdet. Investeringspolicyn är kommunens uttolkning av regler och rekommendationer. I det fall rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) förändras, ska kommunen i möjligaste mån följa dessa. Reglerna i denna policy gäller endast i de fall de står i överensstämmelse med RKR:s rekommendationer. NSVA har en förtydligad investeringsprocess rörande Va-investeringar antagen 2019-12-18 §108 2019/150

Syfte

Investeringspolicyn är ett övergripande ramverk där man fastställer hur samtliga investeringar hanteras i Perstorps kommun.

Investeringspolicyn fastställs av kommunfullmäktige

Denna policy omfattar investeringar som klassificeras som materiella anläggningstillgångar.

I balansräkningen delas de in enligt följande uppställning

- Mark, byggnader och tekniska anläggningar
- Maskiner och inventarier
- Övriga materiella anläggningstillgångar

Allmänt om investeringar

Anläggningstillgång är en tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav. Kostnaden för en investering belastar inte anskaffningsåret utan fördelas över ett antal år genom avskrivningar. Med begreppet investering menas anskaffning av anläggningstillgångar som exempelvis maskiner, inventarier, fordon, fastigheter och markanläggning

Grundprincipen är att en vara eller tjänst ska kostnadsföras när den konsumeras. Bedömningen av anskaffningens art påverkas inte av om det finns tillgängliga medel i drifts- eller investeringsbudgeten. För att en utgift ska redovisas som en investering ska samtliga fyra nedanstående kriterier vara uppfyllda.

- Anskaffningen ska överstiga 1 prisbasbelopp
- Anskaffningen ska beräknas ha en ekonomisk livslängd på minst tre år.
- Anskaffningen ska vara avsedd för stadigvarande bruk eller innehav
- Om det är mer än ett objekt krävs även orsakssamband

Uppfylls inte samtliga fyra kriterier ska anskaffningen redovisas som en driftskostnad.

Även återanskaffning av befintlig komponent vid tillämpning av komponentavskrivning (t ex fastigheter, gator och vägar) klassas som investering.

Komponentavskrivning

Kommunen har sedan 2017 börjat tillämpa komponentavskrivningar på större investeringar (se bilaga riktlinjer för komponentavskrivning). Komponentavskrivning går ut på att större och betydande investeringar ska delas upp i delkomponenter med varierande avskrivningstider beroende på deras nyttjandetid. Komponenterna har olika nyttjandetider och bör därför bytas ut med olika tidsintervall. Varje komponent skrivs av separat, och när de byts ut redovisas anskaffningen som en ny anläggningstillgång.

Komponenter i anläggningstillgångar kan behöva ersättas regelbundet men med olika tidsintervall. Det kan gälla äldreboenden, förskolor, idrottsanläggningar med flera vilka har ett flertal betydande komponenter såsom tak, stomme, fasad, fönster, installationer som hissar, rör och liknande. Komponenterna har vanligtvis väsentligt olika nyttjandeperioder och byts därför ut med olika tidsintervall i takt med sin förbrukning.

Eftersom avskrivningar ska avspegla hur tillgångarnas värde successivt förbrukas måste skillnader i förbrukning och nyttjandeperioder av betydande komponenter i en materiell anläggningstillgång vara väsentlig. Därefter ska tillgången delas upp på dessa komponenter.

Olika belopp förekommer beroende på om investeringen avser byggnader, vatten/avlopp, gator/vägar, GC-vägar eller park/torg, (se bilaga riktlinjer för komponentavskrivning).

Undantag för komponentavskrivning

För befintliga anläggningar investerade innan 2017 tillämpas inte komponentavskrivning.

Löpande underhåll och reparationer omfattas inte av komponentavskrivning utan kostnadsförs direkt. Åtgärder som innebär en standardhöjning, dvs en värdehöjande åtgärd, räknas dock som investering.

Om den befintliga komponenten ska bytas och om komponenten har ett kvarvarande bokfört värde kostnadsförs detta värde. Utgiften för den nya komponenten bokförs som en tillgång (ny komponent) med tillkommande avskrivningar baserat på bedömd nyttjandeperiod.

Investeringsprocessen

Kommunfullmäktige tar de ekonomiska ramarna i juni månad före budgetåret samt investeringsramarna för de kommande åren.

Grundprincipen är att kommunfullmäktige beslutar om investeringsram för samtliga nämnder. För kommunfullmäktige är det av vikt att större investeringar och investeringar av principiell karaktär fortfarande beslutas av kommunfullmäktige. Det medför att investeringar vars totalutgift överstiger 5 mnkr inte ingår i investeringsramen utan ska ha en separat budget som fastställs av kommunfullmäktige.

Nämnderna beslutar därefter hur övriga investeringsmedel fördelas inom olika projekt. Projektnummer tilldelas från ekonomiavdelningen.

Redovisning av investeringar ska ske i samband med större ekonomisk uppföljning samt bokslut. I bokslut ska även fleråriga projekt redovisas enligt RKR 14.

Positiva och negativa budgetavvikelser i investeringsprojekt kan komma att överföras till kommande års investeringsbudget, så länge projektet pågår. Vilka projekt som överförs beslutas i kommunfullmäktige i samband med årsbokslut och baseras på kommunens likvida förutsättningar.

Ambitionen är att kommunen på sikt skall självfinansiera investeringarna, framförallt de av mindre karaktär.

Planering

Inför budgetbeslut ska nämnderna bedöma sitt investeringsbehov för de kommande åren. För varje investeringsprojekt överstigande 5 mnkr ska en beräkning/kalkyl tas fram. Av investerings- och driftkalkylen ska, förutom investeringsutgiften, även framgå vilka ekonomiska konsekvenser investeringen får i den löpande verksamheten (driftbudgeten) och motivering/behov av investeringen. Kalkylen ska göras inför budgetäskande.

Grundprincipen är att en investering ska bedömas och prioriteras utifrån de ekonomiska och verksamhetsmässiga effekter som den beräknas ge upphov till under sin livstid. Större investeringar ska bedömas särskilt med hänsyn till hur investeringen ska finansieras och effekterna för kommunens ekonomiska ställning. När kommunfullmäktige beslutat om större investering ska resurser motsvarande kapital- och ökade driftskostnader tillföras berörd nämnd om behov föreligger i samband med att investeringen beräknas tas i bruk, om inget annat har beslutats. Då projekt kan försenas på grund av okända faktorer bör resurserna för detta budgeteras på finansverksamhet, för att därefter tillföras nämnd vid igångsättning. Detta sker på delegation av Ekonomichef.

Investering

Anskaffningsvärde

Huvudregeln vid värdering av anläggningstillgångar i bokföringen är att de vid förvärvstillfället tas upp till anskaffningsvärdet. Anskaffningsvärdet är det som Perstorps kommun har fått betala för tillgången och som är direkt hänförliga till anskaffningen. Mer om anskaffningsvärde finns i RKR:s rekommendation 11 Materiella anläggningstillgångar.

En anskaffning som görs i samband med en försäljning, så kallat inbyte, ska redovisas enligt bruttometoden, dvs nyanskaffningen och försäljningen ska redovisas separat.

Utrednings- och projekteringsuppdrag som föregår en eventuell investering redovisas som en investeringsutgift och tas upp som en pågående anläggningstillgång fram till det att investeringen är avslutad. Det innebär att ex. installationer, konsultarvoden och frakt skall räknas till anskaffningsvärdet.

För anskaffningar av inventarier som har ett naturligt samband eller som kan avses ingå som ett led i en större investering bör bedömningen av vad som ska räknas som inventarier av mindre värde göras utifrån inventariernas sammanlagda anskaffningsvärde.

Ett statligt investeringsbidrag eller investeringsbidrag från andra bidragsgivare ska inte minska anskaffningsvärdet utan ska redovisas som en förutbetalad intäkt och intäktsföras på ett sätt som återspeglar investeringens nyttjande och förbrukning.

För större anskaffningar, t ex fastigheter, där komponentavskrivning tillämpas måste varje komponent särskiljas och redovisas med sitt anskaffningsvärde.

Vid anskaffningstillfället skall det tas hänsyn till kommunens policy för upphandling och inköp.

Investeringsintäkter

Vid vissa investeringar kan kommunen erhålla inkomster som till exempel avgifter för inkoppling av fiber, gatukostnadsersättningar vid försäljningar, statliga investeringsbidrag och investeringsbidrag från andra bidragsgivare. För anslutningsavgifter/anläggningsavgifter, gatukostnadsersättningar och övriga investeringsbidrag gäller att inkomsterna ska intäktsföras på ett sätt som återspeglar investeringens nyttjande och förbrukning. Inkomsten periodiseras och redovisas som skuld på balansräkningen. I enlighet med matchningsprincipen intäktsförs inkomsten successivt i takt med att investeringsobjektet skrivs av över sin nyttjandeperiod. I praktiken delas investeringsinkomsten/bidraget för en speciell anläggningstillgång upp på lika många år som anläggningen skrivs av på.

Investeringsbidrag som lämnas till statlig infrastruktur kan antingen tas upp som kostnad samma år eller tas upp i balansräkningen under posten lämnade bidrag till statlig infrastruktur. Detta lämnade bidrag ska då lösas upp under högst 25 år.

Investeringskostnader

Kostnader och Intäkter i direkt anslutning till investeringen konteras på investeringsprojektet.

Detta innebär:

- Projektleddningskostnad
- Kostnader för förstudie/projektering (detta gäller bara om det leder till en investering annars blir det en driftskostnad)
- Kostnader för egen personal som arbetat med investeringsprojektet
- Kostnad för förvärv av fastighet
- Kostnad sammanhörande med förvärvet såsom lagfart, förrättningskostnad etc.
- Tillbehör till investeringen av betydande värde.

Exempel på kostnader som inte ska ingå i anskaffningsvärdet och således inte ska redovisas som investering är:

- Administrationskostnader och allmänna omkostnader om de inte är direkt hänförliga till anskaffningen.
- Utgifter för provkörning och intrimning
- Evakueringskostnader
- Intern och extern representation

Anläggningsinventarier och förbrukningsinventarier

Inventarier är lös egendom som kommunen har för avsikt att använda under en kortare eller längre period i verksamheten.

Inventarier delas upp i anläggningsinventarier och förbrukningsinventarier

- Anläggningsinventarier ska bokföras som en investering om de uppfyller kraven för investering
- Förbrukningsinventarier ska bokföras som en kostnad i driftsredovisningen.

Konst

Inköp av konst till ett värde om minst ett prisbasbelopp (exkl. moms) räknas som en investering. Konst skrivs inte av.

Fastigheter

Fastigheter är fast egendom som ska användas i verksamheten. Även vid investering i fastigheter ska kraven för investering vara uppfyllda. Dessutom tillämpas komponentavskrivning i förekommande fall enligt särskilda riktlinjer.

Driftskostnader

Under tillgångens livslängd ska skicket bibehållas genom underhåll och reinvesteringar. En reinvestering som är planerad avser en plan över komponenternas ekonomiska livslängd. Vid utbyte av befintlig komponent innebär detta att utgifterna för denna räknas som en investering och dessa skall därmed skrivas av under nyttjandeperioden.

En komponent som går sönder och är av mindre betydande värde räknas som löpande reparation. En reparation är en driftskostnad och skall inte räknas som investering.

En åtgärd som bibehåller en anläggnings tekniska eller funktionella status räknas om en reparation/underhåll och blir därmed en driftskostnad.

Kapitalkostnad

Investeringar av mindre karaktär aktiveras vid tertial och bokslut. Större investeringar, eller investeringsprojekt av engångskaraktär, aktiveras när projektet är färdigställt. Med aktivering menas att investeringen läggs på balansräkningen som en tillgång och börjar generera kapitalkostnader.

Efter att investeringsprojektet är avslutat informerar ansvarig chef detta till ekonomikontoret för aktivering i anläggningsregistret. Detta medför att avskrivning och ränta börjar ske månaden efter att projektet har aktiverats. Kapitalkostnaden belastar den verksamhet dit investeringen hör.

Kapitalkostnaden består av avskrivning och internränta och utgör en periodisering av investeringsutgiften/intäkt över den ekonomiska livslängden (avskrivningstiden). Internräntan bestäms inför varje budgetår. Internränta som har sin bäring på hur investeringen ska finansieras, kan betraktas som det pris kommunen "får betala" för att avstå från att placera likvida medel som skulle gett avkastning. Ekonomiavdelningen gör varje år en egen bedömning av nivån på internräntan. Bedömningen gör med utgångspunkt från rekommendationerna från Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) samt om det förekommer, ränta på eventuella lån kommunen innehar.

Perstorps kommun tillämpar rak nominell metod för beräkning av kapitalkostnaden. Detta innebär att avskrivning sker av investeringens anskaffningsvärde och ränta beräknas på restvärdet. Metoden ger minskade kapitalkostnader då räntan beräknas på succesivt minskat bokfört värde. Vid bedömning av den ekonomiska livslängden kan Rådet för Kommunal Redovisnings (RKR) idéskrift om avskrivningar fungera som vägledning. Omprövningar av avskrivningsmetod och nyttjandeperiod bör göras regelbundet.

Avskrivningar/ Nedskrivning

Med avskrivningar avses att investeringens anskaffningskostnad successivt kostnadsförs under den ekonomiska livslängden, dvs en avskrivning är den periodiserade kostnaden för en investering och ska motsvara den faktiska resursförbrukningen av investeringen.

Rak avskrivning tillämpas. Komponentavskrivning förekommer. Avskrivningstiderna fastställs med utgångspunkt från Rådet för Kommunal Redovisning. I de fall RKR inte ger förslag på avskrivningstid gör kommunen en egen bedömning av den beräknade ekonomiska livslängden. Omprövningar av avskrivningsmetod och nyttjandeperiod bör göras regelbundet.

Har en anläggningstillgång vid räkenskapsårets utgång ett lägre värde, dvs anpassat användningsvärde än vad som framgår av balansräkningen och anläggningsredovisningen ska tillgången skrivas ned till detta lägre värde om värdenedgången kan antas vara bestående. Det samma gäller när tillgången inte längre finns i kommunens ägo.

En sådan nedskrivning ska återföras om det inte längre finns skäl för den. Vid försäljning/avyttring skall detta meddelas ekonomiavdelningen omgående. Nedskrivning och återföring av nedskrivning ska redovisas i resultaträkningen.

Realisationsvinst/-förlust vid avyttring av fordon och inventarier påverkar verksamheternas driftredovisning och därmed verksamhetens resultat för året.

All försäljning av fast egendom sker efter beslut i kommunfullmäktige eller efter fastställd taxa (tomtmark). Anbudsförfarande eller liknande ska tillämpas vid försäljningen.

Realisationsvinst/-förlust vid avyttring av fastigheter/anläggningar påverkar inte verksamhetens driftredovisning utan regleras mot den finansiella verksamheten och påverkar årets resultat.

Anläggningsregister

Alla materiella anläggningstillgångar ska finnas i ett anläggningsregister för att få en god överblick och kontroll.

Anläggningsregistret bör innehålla tillräckligt detaljerade uppgifter om identifikation, anskaffningsvärde, tidpunkt för anskaffningen, avskrivningstid, ackumulerade avskrivningar, och eventuella nedskrivningar. Detta för att i resultaträkningen kunna redovisa korrekta belopp vid reavinst/förluster och utrangeringar de år då försäljning, nedskrivning med mera varit aktuellt. Tillgångar som är helt avskrivna men fortfarande innehas av kommunen ska finnas med i registret.

Ekonomiavdelningen ansvarar för att anläggningsregistret upprätthålls och uppdateras. Det åligger varje förvaltning att till ekonomiavdelningen rapportera de tillgångar som inte längre används eller finns kvar i verksamheten. Varje förvaltning ska åtminstone årligen gå igenom deras tillgångar i anläggningsregistret. Dessutom ska en bedömning göras om det finns tillgångar som på balansdagen har ett lägre ekonomiskt värde än det bokförda värdet. Rapportering ska göras till ekonomiavdelningen.

Uppföljning

Uppföljning av investeringar ska ske i enlighet ekonomiavdelningens anvisningar. Uppföljningen görs vid varje tertialbokslut och årsredovisning. Dessutom specificeras projekt vars totalutgift överstiger 5 mnkr enligt riktlinjer i delårsrapporterna och årsredovisningen.